

Gmina Gnojnik przystąpiła do opracowania Planu gospodarki niskoemisyjnej

Gmina Gnojnik przystąpiła do opracowania Planu gospodarki niskoemisyjnej (w skrócie PGN). Plan gospodarki niskoemisyjnej to dokument strategiczny, który wyznaczy dla gminy cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) na lata 2015-2020.

Przejście na gospodarkę niskoemisyjną

PGN to dokument, który ma wyznaczać drogę do realizacji krajowego celu jakim jest przejście z wysokoemisyjnej gospodarki na niskoemisyjną. **Niskoemisyjna gospodarka** zakłada zmniejszenie zużycia energii na obszarze danego regionu poprzez podnoszenie efektywności energetycznej, w szczególności budynków i urzędzeń. Gospodarka niskoemisyjna kładzie szczególny nacisk na redukcję wykorzystania tradycyjnych paliw (tj. węgiel, ropa i gaz) na rzecz odnawialnych źródeł energii, jak energia słoneczna, wiatrowa lub geotermalna. Realizacja założeń tego typu gospodarki zakłada:

- stosowanie zielonych technologii opartych na alternatywnych i odnawialnych źródłach energii (energia słoneczna, wiatrowa, geotermia, biogaz itp.),
- minimalizacja energochłonności budynków i urzędzeń,
- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- promocja nowych wzorców konsumpcji.

Zgodnie z założeniami do Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, transformacja krajowej gospodarki ma nastąpić do 2050 roku (założenia Programu wynikają z unijnego pakietu energetyczno-klimatycznego 3x20 oraz ratyfikowanych przez Polskę międzynarodowych zobowiązań z zakresu ochrony klimatu). Krajowy program zakłada, że ewolucja rozpocznie się na poziomie lokalnym, dlatego właśnie tu należy zaplanować odpowiednie działania. Plan gospodarki niskoemisyjnej jest elementem realizacji założeń Programu.

Cele i struktura PGN

Transformacja gospodarki gminnej w kierunku zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych będzie odbywać się poprzez realizację 3 celów:

- **redukcja emisji dwutlenku węgla (CO₂) do 2020 r.** w porównaniu do przyjętego roku bazowego,
- **zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii (OZE) w bilansie energetycznym miasta,**
- **redukcja energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.**

Cele planu gospodarki niskoemisyjnej przyczynią się do realizacji celów unijnego pakietu energetyczno-klimatycznego, który zakłada redukcję CO₂ o 20%, podniesienie efektywności energetycznej o 20% i wzrost udziału OZE o 15% do 2020 roku w porównaniu do 1990 roku. Polska, jak członek Unii Europejskiej musi wywiązać się z powyższych zobowiązań.

W czasie prac nad planem zostaną zidentyfikowane obszary problemowe gminy (np. przestarzałe oświetlenie uliczne, niespełniające wymagań energetycznych budynki użyteczności publicznej, zła infrastruktura rowerowa). Następnie zaplanowane zostaną konkretne działania i/lub zadania, które przyczynią się do ich poprawy. W planie zawarte zostaną działania już zaplanowane w miejskim budżecie,

jak i również nowe, zaproponowane przez autorów planu. Poza tym, wszyscy interesariusze (spółki miejskie, spółdzielnie mieszkaniowe, prywatne firmy i mieszkańcy) planu mogą zgłaszać swoje zadania, o ile realizują one wymienione wyżej cele. Wszystkie zadania oraz cele strategiczne przyjęte w PGN będą zgodne z obowiązującym Programem Ochrony Powietrza i Wieloletnimi Planami Inwestycyjnymi dla miasta.

Cele planu będą realizowane poprzez realizację inwestycji infrastrukturalnych, jak i miękkich (np. edukacja ekologiczna). Przykładowe działania w PGN: budowa mikroinstalacji OZE (np. paneli fotowoltaicznych) na budynkach użyteczności publicznej, termomodernizacja szkół, wymiana taboru komunikacji miejskiej, budowa systemu miejskiej wypożyczalni rowerów, czy tworzenie nowych przestrzeni zieleni miejskiej.

Dlaczego konieczne jest powstanie PGN?

Plan będzie konieczny, by gmina mogła **starać się o dofinansowanie** z funduszy unijnych w nowej perspektywie finansowej 2014-2020 z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Jego posiadanie zwiększy również szansę na uzyskanie finansowania z innych programów (Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego, czy norweskich mechanizmów) na działania redukujące emisję gazów cieplarnianych w mieście. Pośrednim efektem planu może być również poprawa jakości powietrza, a co za tym idzie – poprawa zdrowia mieszkańców miasta, oraz zwiększenie ich świadomości ekologicznej.

Inwentaryzacja zużycia energii w gminie

Projekt opracowania planu gospodarki niskoemisyjnej zakłada oprócz opracowanie dokumentu, stworzenie bazy emisji – narzędzia do zarządzania energią w mieście. Stworzenie bazy poprzedzi szczegółowa inwentaryzacja wielkości zużycia energii elektrycznej i ciepłej wśród budynków gminnych, największych przedsiębiorstw w mieście i spółdzielni mieszkaniowych. Emisja z zabudowy jednorodzinnej zostanie oszacowana na podstawie odpowiednich wskaźników. Baza będzie gromadziła również informacje o zużyciu energii w sektorze oświetlenia ulicznego, gospodarce odpadami i w transporcie.

Baza danych będzie umożliwiała monitoring zużycia paliw i energii dla poszczególnych sektorów miasta i pojedynczych budynków użyteczności publicznej. To natomiast pomoże zoptymalizować system zarządzania miastem pod kątem zużycia energii i kontrolować, gdzie jest ono za wysokie.

Dofinansowanie planu w ramach POIŚ

Projekt jest dofinansowany w 85% z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z Europejskiego Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Plan musi być przyjęty uchwałą Rady Gminy.

Etapy powstawania PGN:

- I. Określenie celów strategicznych i szczegółowych dla Planu gospodarki niskoemisyjnej.
 - II. Analiza stanu obecnego.
 - III. Identyfikacja obszarów problemowych.
 - IV. Przeprowadzanie inwentaryzacji emisji CO₂ wśród przedsiębiorstw oraz spółek gminnych wraz z stworzeniem bazy danych – narzędzia do zarządzania energią w gminie.
 - V. Zaplanowanie długoterminowych działań/zadań na lata 2015-2020 z zakresu gospodarki niskoemisyjnej.
 - VI. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (w przypadku odstąpienia od SOOŚ etap nie będzie realizowany).
 - VII. Przyjęcie PGN przez Radę Gminy.
-